

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/139/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624203706
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7624203706.2

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, v starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. - D., dieťa rodičov: matka C. B., nar. X.X.XXXX, bytom E. F. G., H. XX/XXXX a otec neuvedený, o návrhu navrhovateľov: 1/ I. J., nar. XX.XX.XXXX a 2/ K. J., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom L. M. N. XXX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX sa na čas do právoplatnosti rozhodnutia súdu o pestúnskej starostlivosti zveruje do starostlivosti navrhovateľov - manželov I. J., nar. XX.XX.XXXX a K. J., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom L. M. N. XXX.

II. Centrum pre deti a rodiny Košice - Uralská je povinné odovzdať maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti navrhovateľov - manželov I. J., nar. XX.XX.XXXX a K. J., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom L. M. N. XXX od vykonateľnosti uznesenia o neodkladnom opatrení.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.7.2024 sa navrhovatelia domáhali nariadenia neodkladného opatrenia vo veci odovzdania mal. A. do ich dočasnej starostlivosti a zároveň žiadali, aby im súd zveril maloletého do pestúnskej starostlivosti.

2. V návrhu navrhovateľa uviedli, že maloletému bola nariadená ústavná starostlivosť, na výkon ktorej je umiestnený v Centre pre deti a rodiny Košice – Uralská. Odo dňa 8.4.2024 je zapísaný do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Oni sú vedení v zozname žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi. Úradom im bol daný súhlas k nadviazaniu osobného vzťahu s mal. A., na základe ktorého sa uskutočnili vzájomné stretnutia, ktoré boli sledované psychologičkou CDR Košice – Uralská. Interakcie sa uskutočnili v dňoch 16.5.2024, 27.5.2024, 30.5.2024 a súčasťou interakčného procesu bol aj pobyt mal. A. v ich domácnosti počas dní 10.6.2024 až 12.6.2024 a 17.6.2024 až 24.6.2024. Mal. Je na pobyte v ich rodine mimo CDR j- Uralská odo dňa 26.6.2024. Uviedli, že radi by si dieťa prevzali do pestúnskej starostlivosti a venovali sa mu po všetkých stránkach. Sledujú tým, čo najlepší záujem dieťaťa, ktorému chcú poskytnúť starostlivosť a domov. Dňa 15.7.2024 úrad vypracoval odporúčanie na zverenie a realizáciu náhradnej rodinnej starostlivosti. Na strane navrhovateľov sú vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa, či už po stránke materiálnej alebo emocionálnej a ich želaním je poskytnúť maloletému domov. Návrh podali z dôvodu, aby vyrastal v prirodzenom rodinnom prostredí čo najskôr. Potreba dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením sa javí nevyhnutná v tom smere, že dieťa na základe predmetného uznesenia bude možné prevziať zo zariadenia na výkon rozhodnutia súdu do ich starostlivosti ešte predtým, ako dôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. Takýto stav poskytne priestor pre vzájomné vytvorenie citových väzieb a adaptáciu dieťaťa na domáce prostredie. Zároveň podávajú aj návrh vo veci samej na zverenie maloletého do ich pestúnskej starostlivosti.

3. K návrhu navrhovateľa predložili svoje výpisy z registra trestov, potvrdenie o pobyte, potvrdenia o príjme, Odporúčanie na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodinnej starostlivosti, vydané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 15.7.2024, Záverečnú správu o príprave na náhradnú rodinnú starostlivosť, vydanú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach, Referát poradensko-psychologických služieb zo dňa 13.2.2024, rodný list maloletého A. B., sobášny list, Pracovnú zmluvu Zdenky Gunarovej, Potvrdenie Obce Blatné Remety zo dňa 25.7.2024 potvrdzujúce, že K. J. je zamestnancom obce na dobu neurčitú.

4. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/59/2023 má súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6P/59/2023-98 zo dňa 4.3.2024 bola u maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v zariadení – Centrum pre rodiny a deti Košice, so sídlom Uralská 1, počnúc od právoplatnosti rozhodnutia do budúcnosti.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, odboru sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Sobrance vo svojej správe zo dňa 30.7.2024 uviedol, že v rodine vykonáva SPODaSK, preto sú im známe pomery a situácia na strane maloletého dieťaťa a manželov J.. Rodina žije v poschodovom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve pána J.. Dom pozostáva z piatich izieb, kuchyne a dvoch kúpeľní. Izby sú zariadené vhodným a účelným nábytkom, domácnosť je uprataná a hygienicky čistá. V dome je zavedená voda z obecného vodovodu, elektrina aj plyn. Domácnosť spĺňa podmienky pre plnohodnotný bio-psycho-sociálny vývoj a vývin dieťaťa, keďže je tam dostatok priestoru pre pokojný spánok, súkromie, ale aj pre vykonávanie voľnočasových aktivít. Žiadatelia maloletemu dieťaťu A. vytvorili samostatnú detskú izbu, ktorá je zariadená moderným nábytkom a doplnkami. Ich mesačné náklady predstavujú okolo 600.- € mesačne, čo zahŕňa platbu za bývanie, inkaso, hygienické potreby a potraviny. Počas šetrenia navrhovateľa uviedli, že okrem auta na leasing nemajú žiadne pôžičky. Navrhovateľ je zamestnaný ako koordinátor pre obec Blatné Remety a navrhovateľka je zamestnaná cez projekt Sisa-sociálna intervencia plánu obnovy ako profi matka. Menovaná sa vyjadřila, že pracuje v obci v teréne a je nápomocná rodinám. Sú jej z úradu vyplácané tiež prídavky na biologické deti. Navrhovateľa sú manželmi. Manželstvo navrhovateľka vníma ako šťastné a harmonické. Napĺňa ju, manžel je jej oporou, všetko čo robia, či už v starostlivosti o deti alebo pri vedení domácnosti a bežných domácich prácach, robia vždy spolu. Jej zdravotný stav je dobrý, bez vážnych zdravotných ťažkostí. Navrhovateľ sa lieči na zdravotný problém s pľúcami. Oboja manželia sú bezúhonní, majú dve maloleté deti – mal. C. J., nar. X.X.XXXX a mal. C. J., nar. XX.XX.XXXX. Obe deti navštevujú Základnú školu Blatné Remety. Ďalej uviedli, že mal. A., ktorý má nariadenú ústavnú starostlivosť, navštívili v zariadení po prvý krát dňa 6.5.2024, následne po vydaní súhlasu k nadviazaniu osobného vzťahu. Ďalšie interakcie sa uskutočnili v CDR Košice - Uralská v dňoch 16.5.2024, 27.5.2024, 30.5.2024. Ďalšou interakciou bol krátkodobý pobyt maloletého A. v domácnosti navrhovateľov od 10.6.2024 - 12.6.2024, následne od 17.6.2024 - 24.6.2024. Maloletý A. B. je na pobyte v rodine žiadateľov od 26.6.2024. Interakcie mali pozitívny priebeh, rovnako ako aj jej pobyt v náhradnom rodinnom prostredí. Maloletý A. si na nové prostredie postupne zvyká, teší sa pozornosti všetkých členov domácnosti. V rodine je pozitívne prijímaný aj biologickými deťmi navrhovateľov. Počas vykonanej návštevy mal. A. uviedol, že „v rodine sa mi veľmi páči, mám nový domov s ujom a tetou je mi dobre. Spím vo vlastnej posteli, mám nové pekné pyžamo s mickey mouse. Budem mať oslavu narodenín a aj tortu. Doma sa hrám s C. a C. na záhrade s loptou. Boli sme aj na Šírave, chcel by som tu zostať.“

Navrhovateľa sú od 8.4.2024 na ÚPSVaR Košice vedení v zozname žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi. Úrad v závere správy konštatoval, že navrhovateľa sú schopní vytvoriť maloletemu A. primerané životné podmienky ako aj primeraný komfort, bezpečie, prístup ku vzdelaniu a spoločnosti. Adaptačný proces maloletého na nové rodinné prostredie bude trvať istý čas a do budúcnosti bude ovplyvňovaný viacerými faktormi. Navrhovateľa absolvovali prípravu na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Michalovce. Odborný tím v čase prípravy nezaznamenal u navrhovateľov o zverenie maloletého A. do pestúnskej starostlivosti rizikový faktor, ktorý by naznačoval možné nedostatky v ich spôsobilosti postarať sa a vychovávať dieťa a tým mu zabezpečiť patričnú ochranu a výživu. Navrhovateľa sú toho času schopní znášať možné komplikácie, ktoré výchova detí v náhradnej rodinnej starostlivosti prináša, menovaní poznávajú špecifiká náhradného rodičovstva a tiež zo strany úradu im bude do budúcnosti sprostredkovaná potrebná odborná pomoc pre úspešné zvládnutie adaptačnej fázy mal. A. na náhradné rodinné prostredie.

6. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

15. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

17. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

18. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

19. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

20. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým

hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom v civilnom mimosporovom procese, a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi.

23. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd môže rozhodnúť aj bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú predmetom riadneho (plnohodnotného) dokazovania v meritórnom konaní.

24. Z podaného návrhu a predložených listinných dôkazov má súd preukázané, že navrhovatelia spĺňajú podmienky predpísané zákonom pre žiadateľov o pestúnsku starostlivosť, priebeh navádzania osobného vzťahu navrhovateľov a maloletého A. bol Centrom pre deti a rodiny Košice - Uralská zhodnotený pozitívne, proces vytvárania vzájomnej emocionálnej väzby medzi navrhovateľmi a maloletým je zahájený a je predpoklad, že sa bude ďalej rozvíjať, počas interakčných stretnutí neboli zaznamenané žiadne kontraindikácie či negatívne faktory v správaní navrhovateľov ani vo vzťahu navrhovateľov s maloletým. Nakoľko je v záujme maloletého, aby sa zastabilizoval v jednom prirodzenom prostredí a mohla čo najskôr vyrastať v rodinnom kruhu, súd návrhu vyhovel a neodkladné opatrenie nariadil, a to do času právoplatnosti rozhodnutia súdu o pestúnskej starostlivosti.

25. Súd neodkladným opatrením zároveň uložil Centru pre deti a rodiny Košice - Uralská povinnosť odovzdať maloletého A. do starostlivosti navrhovateľov, vzhľadom na to, že maloletý sa aktuálne nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. - D., od vykonateľnosti tohto uznesenia.

26. O trovách konania súd rozhodne v meritórnom rozhodnutí (§ 58 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.